

מדינת ישראל

משרד המשפטים

ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מנהלי)
ירושלים: י"א תשרי תש"פ
10 אוקטובר 2019
תיקנו: 803-04-2019-002012
סימוכין: 803-99-2019-062646

לכבוד
עו"ד יהודית קרפ, לשעבר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט פלילי)

ג.נ.

הנדון: הרחקת ילדי שוהים שלא כדין
סמך: פנייתך מתאריך 20.8.2019

1. פנייתך שבסמך הועברה לטיפול, ואני מתכבד להשיב כדלקמן.
2. אבקש לעדכן כי לאחרונה נערכה ישיבה בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי), גב' דינה זילבר, והמשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט בין-לאומי), ד"ר רועי שיינדורף, וזאת על מנת לבחון לעומק את נושא הרחקת ילדי שוהים שלא כדין, בשיתוף פעולה עם הגורמים הרלבנטיים בממשלה. בישיבה זו נבחנה גם פנייתך שבסמך.
3. בסיכום הישיבה הוחלט כי יש מקום לערוך התאמות מסוימות בנהלי רשות האוכלוסין וההגירה בכל הקשור להליכי הרחקה של ילדי שוהים שלא כדין. בתוך כך, נקבע בין היתר כדלקמן:
 - א. לפני קבלת החלטה בדבר הרחקה של משפחה הכוללת ילדים (דהיינו, הן ההחלטה על הוצאת צו הרחקה והן ההחלטה על משמורת, ככל שזו נדרשת), ילדים מגיל 12 ומעלה ישומעו בפני ממונה ביקורת הגבולות. רשות האוכלוסין תקבע נהלים המסדירים את התנאים והפרוצדורות לעניין שימוע הילדים.
 - ב. אם יוחלט שלא לשמע ילד, יישקלו אמצעים אחרים לקבלת עמדתו (כגון העברת מכתב מטעמו של הילד לממונה ביקורת הגבולות, שימוע בפני עו"ס, ועוד).
 - ג. רצונו של הילד כפי שעלה בשימוע, וכן טובת הילד, יילקח בחשבון כשיקולים מרכזיים במסגרת קבלת החלטת ממונה ביקורת הגבולות, בהחלטות על הרחקה מישראל או משמורת.

ד. רשות האוכלוסין תעביר הדרכה לממוני ביקורת הגבולות, על מנת להנחות אותם בצורה מקצועית על הדרך הראויה והנכונה לשימוע וקבלת החלטה בנוגע לקטינים, וזאת בסיועם של הגופים הרלבנטיים בתוך הממשלה ומחוצה לה העוסקים בסוגיה. ההדרכה תכלול גם את החובות וההנחיות הרלבנטיות מהמשפט הבין-לאומי בנושא זה.

ה. במקרים שבהם משפחה הועברה לשימוע לפני הרחקה כאשר אחד מילדיה איננו בנמצא (לדוגמה, כאשר הוא מחוץ לבית במצב שבו המשפחה עוכבה לצורך בירור מעמדה), תינתן בהמשך אפשרות לילד האמור לעבור הליך שימוע, שתוצאותיו יילקחו בחשבון על ידי רשות האוכלוסין כאמור בפיסקאות 3(א)-(ג).

ו. לאחר הוצאת צו ההרחקה, כאשר המשפחה שוהה במשמורת במתקן יהלום, ובטרם שתתקבל החלטה סופית בנוגע להרחקה מישראל, הילדים ייפגשו עם עובדת סוציאלית אשר תכין דו"ח סוציאלי אודות מצבם, רצונם והמשמעות של הרחקתם מישראל בהקשר של טובת הילד.

בברכה,

ד"ר עמרק בן צבי, עו"ד
 ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מנהלי)